

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 24. juna 2024. godine
Br. Ref.: RK 2452/24

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI205/23

Podnosilac

Ramadan Hyseni, Shkumbin Vidishiçi, Mimoza Abazi, Zymer Haliti i Gani Selimi

Zahtev za ocenu ustavnosti rešenje [AC. br. 2051/22] Apelacionog suda od 1. juna 2023. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka - Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniçi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radimir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija
Nexhmi Rexhepi, sudija
Enver Peci, sudija i
Jeton Bytyçi, sudija

Podnosilac zahteva

- Zahtev su podneli Ramadan Hyseni, Shkumbin Vidishiçi, Mimoza Abazi, Zymer Haliti i Gani Selimi, sa prebivalištem u Mitrovici (u daljem tekstu: podnosioci zahteva), koje zastupa Sheremet Ademi, advokat iz Mitrovice.

Osporena odluka

2. Podnosioci zahteva osporavaju rešenje [AC. br. 2051/22] Apelacionog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Apelacioni sud) od 1. juna 2023. godine u vezi sa rešenjem [CP. br. 1026/2021] Osnovnog suda u Mitrovici (u daljem tekstu: Osnovni sud) od 27. januara 2022. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporenog akta, kojim su podnosiocima zahteva navodno povređena njihova prava zajemčena članovima: 21. [Opšta načela], 24. [Jednakost pred zakonom], 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], 32. [Pravo na pravno sredstvo], 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava], 54. [Sudska zaštita prava] i 56. [Prava i osnovne slobode tokom vanrednog stanja] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavovima 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. [Procesuiranje zahteva] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo, br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 25. [Podnošenje zahteva i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 25. septembra 2023. godine, podnosioci zahteva su podneli zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 26. septembra 2023. godine, predsednica Suda je odlukom br. GJR.KI205/23 imenovala sudiju Bajrama Ljatifija za sudiju izvestioca, a odlukom KSH.KI205/23 imenovala je članove Veća za razmatranje sastavljenog od sudija: Selvete Gërxhaliu-Krasniqi (predsedavajuća), Nexhmi Rexhepi i Enver Peci (članovi).
7. Dana 9. oktobra 2023. godine, Sud je obavestio podnosiocima o registraciji zahteva. Sud je tražio da podnosioci zahteva popune formular zahteva, kao i da njihov zastupnik dostavi posebno punomoćje za Sud.
8. Dana 9. oktobra 2023. godine, kopija zahteva podnosioca zahteva poslata je Apelacionom sudu.
9. Dana 13. oktobra 2023. godine, Sud je tražio od Osnovnog suda da u roku od 15 (petnaest) dana dostavi kompletan (originalni) spis predmeta.
10. Dana 23. oktobra 2023. godine, Osnovni sud je dostavio Sudu kompletan (originalni) spis predmeta.
11. Dana 2. novembra 2023. godine, podnosioci zahteva su dostavili Sudu dodatne dokumente, odnosno popunjeni obrazac i posebno punomoćje za zastupanje pred Sudom.
12. Dana 11. marta 2023. godine, sudija Jeton Bytyqi je položio zakletvu pred predsednicom Republike Kosovo i tom prilikom otpočeo svoj mandat u Sudu.

13. Dana 27. marta 2024. godine, sudija Remzije-Istrefi Peci je u skladu sa stavom 1. pravila 38. (Postupak za izuzeće sudija) Poslovnika o radu Suda, obavestila predsednicu Suda da je u porodičnoj vezi sa jednim od podnosilaca zahteva i tražila da bude izuzeta iz procesa razmatranja i odlučivanja.
14. Dana 27. marta 2024. godine, predsednica Suda je odlukom [br. ref.: KK196/24]: (i) usvojila zahtev za izuzeće sudije Remzije Istrefi-Peci iz procesa razmatranja i odlučivanja u vezi sa zahtevom KI205/23; i (ii) odlučila da sudija Remzije Istrefi-Peci neće biti deo nijednog veća za razmatranje niti deo Suda u punom sastavu kada se bude glasalo o slučaju KI205/23.
15. Dana 29. aprila 2024. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

16. Na osnovu spisa predmeta, podnosioci zahteva su zaposleni u administraciji Univerziteta u Mitrovici "Isa Boletini" (u daljem tekstu: UMIB).
17. Dana 25. maja 2015. godine podnosioci zahteva su podneli žalbu Nezavisnom nadzornom odboru za civilnu službu Kosova (u daljem tekstu: NNOCSK), i zatražili izvršenje povećanja plate, u iznosu od 30 odsto na osnovnu platu od strane UMIB-a, s obzirom na odluke Vlade Republike Kosovo [br. 02/151] od 6. januara 2011. godine i [br. 03/177] od 14. marta 2014. godine.
18. Dana 20. jula 2016. godine, NNOCSK je doneo odluku da na osnovu dve gore navedene odluke Vlade Kosova, sekretar UMIB-a treba da donese upravni akt kojim podnosiocima zahteva priznaje pravo na povećanje osnovne plate od 30 odsto, od 24. aprila 2016. godine kada su podnosioci zahteva uložili žalbu.
19. Neutvrđenog datuma, podnosioci zahteva su podneli Osnovnom sudu predlog za izvršenje odluke NNOCSK-a.
(i) Prvi izvršni postupak
20. Dana 24. oktobra 2016. godine, Osnovni sud je rešenjem [E. br. 236/16] dozvolio izvršenje odluke NNOCSK-a.
21. Dana 31. oktobra 2016. godine, UMIB je podneo žalbu Apelacionom sudu protiv rešenja Osnovnog suda o dozvoljavanju izvršenja.
22. Dana 15. decembra 2017. godine, Apelacioni sud je rešenjem [AC. br. 331/2017] odbio žalbu UMIB-a i potvrdio rešenje Osnovnog suda kojim je dozvoljeno izvršenje.
23. Dana 17. aprila 2018. godine, Osnovni sud je rešenjem [CPP. br. 236/2016] naložio UMIB-u da isplati novčanu naknadu podnosiocima zahteva.
24. Neutvrđenog datuma, UMIB je izjavio žalbu Apelacionom sudu protiv rešenja Osnovnog suda.
25. Dana 23. aprila 2019. godine, Apelacioni sud je rešenjem [AC. br. 2245/18] prihvatio žalbu UMIB-a i vratio predmet na ponovno odlučivanje.
26. Dana 21. maja 2019. godine, Osnovni sud je u ponovljenom suđenju, rešenjem [CP. br. 236/2016]: (i) naložio UMIB-u da izvrši odluku NNOCSK-a, kojim se UMIB obavezuje

da donese upravni akt o povećanju osnovne plate podnosioca zahteva; i (ii) da se podnosiocima zahteva isplati novčana naknada na ime razlike u platama od 21. aprila 2016. godine do decembra 2017. godine.

27. Protiv rešenja Osnovnog suda UMIB je podneo žalbu Apelacionom sudu, zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešnog utvrđivanja činjeničnog stanja.
28. Dana 12. decembra 2019. godine, Apelacioni sud je odbio žalbu UMIB-a kao neosnovanu i potvrdio rešenje Osnovnog suda.
29. Dana 22. januara 2020. godine, Osnovni sud je rešenjem [Cp. br. 236/2016] naložio Ministarstvu finansija Republike Kosovo – Odeljenju trezora da izvrši prenos novčane naknade na ime razlike u plati na račun podnosioca zahteva i drugih lica, u iznosu od 76.264,65 (sedamdeset šest hiljada dvesta šezdeset četiri) evra, za vremenski period od 21. aprila 2016. godine do decembra 2017. godine.
30. Dana 1. juna 2020. godine, Osnovni sud je rešenjem [Cp. br. 236/2016] okončao izvršni postupak, nakon što je obavешten da je izvršenje novčane naknade na račun podnosioca zahteva završeno.

Drugi izvršni postupak

31. Dana 3. februara 2020. godine, podnosioci zahteva su podneli Osnovnom sudu novi predlog za izvršenje odluke NNOCSK-a od 2018. godine pa nadalje. Tvrdili su da UMIB nije izmirio obavezu povećanja plata od 2018. godine pa nadalje i tražili novčanu nadoknadu za neisplaćenu razliku.
32. Dana 19. februara 2020. godine, Osnovni sud je rešenjem [Cp. br. 60/2020] dozvolio izvršenje predloga.
33. UMIB je podneo prigovor Osnovnom sudu protiv rešenja [CP. br. 60/2020] Osnovnog suda o dozvoljavanju izvršenja.
34. Dana 26. avgusta 2020. godine, Osnovni sud je rešenjem [Cp. br. 60/2020] odbio prigovor dužnika kao neosnovan.
35. Dana 11. septembra 2020. godine, UMIB je podneo žalbu Apelacionom sudu protiv rešenja Osnovnog suda.
36. Apelacioni sud je vratio predmet na ponovno odlučivanje.
37. Dana 27. januara 2022. godine, Osnovni sud je u ponovljenom suđenju, rešenjem [CP. br. 1026/2021] odbacio predlog za izvršenje podnosioca zahteva i ukinuo prethodnu odluku o dozvoljavanju izvršenja. Osnovni sud je obrazložio kao što sledi:

„izvršni postupak u vezi sa predmetom CP. 236/2016, čija je odluka postala pravosnažna, okončan je kao takav i nakon stupanja na snagu Uredbe o ujednačavanju ličnih primanja radnika Uprave Univerziteta. „Isa Boletini“, u Mitrovici, zahtev poverilaca je ugašen iz razloga što ne postoji predmet izvršnog postupka, pošto je obaveza prema poveriocima ispunjena kako je predviđeno odlikom A.br.A./02/193/2016 NNOCSK-a“.

„sud je rešenjem CP.br. 236/2016 od 01.06.2020 godine okončao izvršni postupak, jer je u istom navedeno da je 19.02.2020. godine sud obavешten punomoćnika da su za predmet o kojem je reč izvršeni iznosi po rešenju suda. Dakle, na osnovu gore

navedenog i na osnovu člana 391. ZPP-a, kojim je propisano da „Nakon prethodnog razmatranja tužbe sud će, rešenjem odbaciti tužbu kao nedozvoljivom ukoliko utvrdi da: je stvar suđena (res iudicata).“

38. Dana 1. juna 2023. godine, Apelacioni sud je odbio žalbu podnosioca zahteva i potvrdio rešenje Osnovnog suda. Apelacioni sud je obrazložio sledeće:

„prvostepeni sud je rešenjem CP.br.236/2016 od 01.06.2020.godine okončao izvršni postupak, nakon ispunjenja obaveze i ovo činjenično stanje nije bilo sporno među parničarima, pa je prvostepeni sud pravilno postupio kada je odbacio je kao nedozvoljen predlog poverilaca za izvršenje...“

„Dalje, ne stoji žalbena tvrdnja poverilaca da pravna stvar koja je u postupku nije ista kao i u postupku koji je zaključen rešenjem CP.br.236/2016 od 01.06.2020. godine jer je vremenski period različit, ovaj tužbeni navod je neosnovan jer je prvostepeni sud tokom procene postupio u skladu sa članom 49. ZIP-a, čija odredba propisuje: Izvršenje se obavlja unutar granica određenih rešenjem o izvršenju ili nalogom za izvršenje. U konkretnom slučaju, prvostepeni sud je, postupajući po ovoj odredbi, pravično došao do zaključka da je ovaj izvršni predmet ranije suđen po istom izvršnom dokumentu, a to se potvrđuje tačkom II tužbenog zahteva predloga NNOCSSK-a od 20.07.2016. godine, u ovom izvršnom dokumentu niti u tužbenom zahtevu predloga za izvršenje, nije predviđen drugi rok niti iznos ispunjenja obaveze“.

39. Dana 27. juna 2023. godine podnosioci zahteva su podneli zahtev za zaštitu zakonitosti Kancelariji glavnog državnog tužioca, protiv rešenja Apelacionog suda.
40. Dana 10. avgusta 2023. godine, Kancelarija glavnog državnog tužioca nije usvojila zahtev podnosioca zahteva.

Navodi podnosioca zahteva

41. Podnosioci zahteva navode povredu svojih prava zajemčenih članovima: 21. [Opšta načela], 24. [Jednakost pred zakonom], 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], 32. [Pravo na pravno sredstvo], 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava], 54. [Sudska zaštita prava], i 56. [Prava i osnovne slobode tokom vanrednog stanja] Ustava, u vezi sa članom 6. [Pravo na pravično suđenje] EKLJP.

(i) U vezi sa pogrešnim tumačenjem zakona

42. Podnosioci zahteva tvrde da su rešenja redovnih sudova „neodrživa, neargumentovana, zbunjujuća, uopštena i bez pravnog obrazloženja“.
43. Podnosioci zahteva tvrde sledeće: „Sud je pomešao ovaj predmet-predlog za izvršenje sa već izvršenim i okončanim izvršnim postupkom CP. br. 236/2016. U izvršnom postupku obaveza dužnika prema poveriocu izvršena je samo za vreme, od 21.04.2016. godine do 31.12.2017. godine. Obaveza nakon ovog perioda nije isplaćena i u vezi sa ovim pitanjem pokrenut je novi izvršni postupak radi izvršenja preostale obaveze za period po finansijskom veštačenju“.
44. Podnosioci zahteva tvrde da: „Ne postoji nijedan dokaz da je Uredbom o ujednačavanju ličnih primanja radnika univerzitetske uprave ugašeno pravo stranaka da ostvare zahteve na ime neizmirene obaveze. Ni ostali navedeni dokazi nisu sproveli odluku NNOCSSK-a. Ova uredba je takođe bila u toku prvog izvršnog postupka CP. br. 236/16 i sud je još tada ocenio da je obaveza izvršena i da nije ispunjena ni nakon donošenja

uredbe. Radi utvrđivanja činjeničnog stanja predložili smo finansijsko veštačenje, koje je dalo stručno mišljenje da obaveza i dalje postoji, da dužnik nije izvršio obavezu prema poveriocima, utvrdilo je visinu obaveze i da odluka nije u potpunosti ispunjena. Da je obaveza bila ispunjena i smatrana presuđena, zašto je onda finansijski veštak konstatovao da postoji obaveza i posle 01.01.2018. godine pa na dalje“.

(ii) U vezi sa diskriminacijom i različitom praksom

45. Podnosioci zahteva tvrde da: „U najmanje 4 identična slučaja, za poverioce koji su tražili sprovođenje konkretnog rešenja A/02/193/2016 od 20.06.2016. godine, odobrio je predlog za izvršenje, održao je sudske rasprave, saslušao je stranke u postupku, doneo je rešenje kojim je izdao finansijsko veštačenje radi obračunavanja razlike, odbio je dužnikov prigovor i obavezao je dužnika da isplati poveriocima iznos kao u petitumima izreke. Svi ovi poverioci su realizovali deo obaveze po odluci NNOCŠK-a, što se tiče perioda od 20.04.2016. godine do 31.12.2017. godine. Sud je u postupku sada dozvolio zakonitost, ali i u svim izvršnim postupcima, u izvršenju odluke odbora, od 01.01.2018. godine. Dakle, radi se o jednom drugom periodu u kome se traži izvršenje na osnovu odluke koja nije izmenjena nikakvim aktom, nije izgubila pravno dejstvo, nije precizirala vreme, ali je definisala pravo-obavezu poverilaca prema dužniku, obaveza koja je konstatovana finansijskim veštačenjem“.
46. Podnosioci zahteva ističu da: „Konstatacije suda, osim što su nepravilne, predstavljaju uskraćivanje Ustavom zagarantovanih prava, stvarajući razlike i diskriminaciju za iste, s tim da ukoliko je u nekim istim izvršnim predmetima izvršenje dozvoljeno, dužnikovi prigovori i tužba su odbijeni i, štaviše, predmet je u postupku izvršenja, sada sud stvara drugu praksu, odbijajući i odbacujući predlog za izvršenje, gde je nakon izvođenja dokaza, dokazano da obaveza postoji i da ista nije ispunjena“.
47. Podnosioci zahteva ističu da: „Sudovi nižih instanci su u datim rešenjima odlučivali na apsolutno diskriminatoran način. Diskriminatorna je okolnost da institucija svojom odlukom usvaja žalbu jedne stranke, a odbacuje žalbu druge strane, pod istim pravnim uslovima i u istom pravnom stanju.“

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

Ustav Republike Kosovo

Član 31.

[Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.
2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.
3. Suđenje je javno, osim u slučajevima kada sud, iz posebnih razloga, smatra da je isključivanje štampe ili javnosti, u korist pravde, ako bi njihovo prisustvo moglo naškoditi javnom redu ili nacionalnoj sigurnosti, interesima maloletnika, ili zaštiti privatnog života stranaka u postupku, na zakonom propisan način.
4. Svako ko je optužen za krivično delo ima pravo da ispituje prisutne svedoke i da zahteva obavezno pojavljivanje svedoka, veštaka i ostalih lica, koja mogu razjasniti činjenice.
5. Svako ko je optužen za krivično delo će se smatrati nevinim, sve dok se ne dokaže njegov/njena krivica, u saglasnosti sa zakonom.

[...]

Član 24.

[Jednakost pred zakonom]

1. *Pred zakonom su svi jednaki. Svako ima pravo na jednaku zakonsku zaštitu, bez diskriminacije.*

[...]

Evropska konvencija o ljudskim pravima

Član 6.

(Pravo na pravično suđenje)

1. *Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama, ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim na osnovu zakona. Presuda se mora izreći javno, ali se štampa i javnost mogu isključiti s celog ili s dela suđenja u interesu morala, javnog reda ili nacionalne bezbednosti u demokratskom društvu, kada to zahtevaju interesi maloletnika ili zaštita privatnog života stranaka, ili u meri koja je, po mišljenju suda, neophodno potrebna u posebnim okolnostima kada bi javnost mogla da naškodi interesima pravde.*

[...]

ZAKON BR. 04/L-139 O IZVRŠNOM POSTUPKU

Član 27.

Podobnost izvršivog dokumenta

1. *Izvršivi dokument je podoban za izvršenje ako su na njemu naznačeni poverilac i dužnik, kao i predmet, sredstva, iznos i vreme ispunjenja obaveze.*

2. *Ako preko izvršnog dokumenta nije određen rok za dobrovoljno namirenje obaveze, takav rok će se odrediti rešenjem o izvršenju i naredbom o izvršenju, za sedam (7) dana.*

3. *U slučaju iz stava 2. ovog člana, izvršni organ određuje predloženo izvršenje ako dužnik u okviru roka koji mu je određen za dobrovoljno namirenje ne namiruje njegovu obavezu.*

GLAVA IV

PREDLOG I ODREĐIVANJE IZVRŠENJA

Član 38.

Predlog za izvršenje

1. *Predlog za izvršenje treba da sadrži zahtev za izvršenje, u kojem se prikazuje izvršni dokument u originalu ili overena kopija, ili verodostojna isprava na osnovu koje se traži izvršenje, tražilac izvršenja i dužnik, adresa stanovanja – boravišta ili poslovnog sedišta poverioca i dužnika, potraživanje koje se traži da se realizuje, kao i sredstvo kojim treba da se obavlja izvršenje, predmet izvršenja ukoliko je poznat, kao i drugi podaci koji su potrebni za sprovođenje izvršenja.*

2. *U slučaju da predlog o izvršenju iz stava 1. ovog člana ne sadrži tražene podatke i lični identifikacioni broj ili broj registracije biznisa dužnika, izvršni organ će postupati prema odredbama člana 102. Zakona o parničnom postupku.*

3. *Ako je uz predlog za izvršenje podnet i zahtev za utvrđivanju dužnikove imovine, o rezultatu takve konstatacije izvršni organ će obavestiti izvršnog poverioca, ostavljajući mu rok za regulisanje podnetog predloga, odnosno da isti menja ili dopuni. Izmenjeni predlog dostavlja se u roku od deset dana nakon što izvršni organ bude dostavio poveriocu deklaraciju imovine dužnika. Međutim, ukoliko izvršni poverilac traži aneks deklaracije, kako je propisano članom 45 stav 9. ovog zakona, u okviru dozvoljenog vremenskog roka, vreme odobreno za izvršenje izmenjenog predloga za izvršenje računa se od datuma kada se prilog uručen dužniku dostavlja se poveriocu.*

Član 43.

Rešenje o izvršenju i nalog o izvršenju

1. U rešenju o izvršenju i nalogu o izvršenju na osnovu izvršnog naslova treba da se prikaže dokument o izvršenju, poverilac i dužnik izvršenja, potraživanje koja treba da se realizuje, sredstvo i predmet izvršenja, kao i drugi potrebni podaci za sprovođenje izvršenja.

[...]

Član 49.

Granice izvršenja

Izvršenje se obavlja unutar granica određenih rešenjem o izvršenju ili nalogom za izvršenje.

Član 66.

Okončanje izvršnog postupka

1. Ako ovim zakonom nije predviđeno drugačije, izvršenje će se završiti po službenoj dužnosti ukoliko je izvršni dokumenat poništen, ukinut, izmenjen, stavljen van snage, ili je na neki drugi način postao bez efekta, ili ako se potvrda o njegovoj izvršnosti poništava pravosnažnom odlukom. Izvršenje će se takođe završiti po službenoj dužnosti ukoliko je jedan slučaj obustavljen dva (2) puta i po treći put ispunjava kriterijume za obustavljanje, kako je utvrđeno članom 65. stav 1. ovog zakona.

2. Izvršenje će se završiti po službenoj dužnosti i kada u skladu sa zakonskim odredbama kojima se uređuju obligacioni odnosi, treće lice namiruje obavezu u korist izvršnog poverioca umesto dužnika.

3. Izvršenje će se okončati i kada je to postalo nemoguće ili kada se iz drugih razloga ne može sprovesti, kao i po isteku apsolutnog roka zastarevanja izvršenja.

4. Nakon namirenja potraživanja poverioca donosi se odluka o završetku izvršnog postupka.

Ocena prihvatljivosti zahteva

48. Sud prvo ocenjuje da li su podnosioci zahteva ispunili kriterijume prihvatljivosti propisane Ustavom i dalje predviđene Zakonom i Poslovníkom.
49. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

Član 113.

[Jurisdikcija i ovlašćene strane]

„1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”

[...]

50. U nastavku, Sud razmatra da li su podnosioci zahteva ispunili kriterijume prihvatljivosti, koji su dalje utvrđeni Zakonom, odnosno članovima 47, 48. i 49. Zakona, koji propisuju:

Član 47.

[Individualni zahtevi]

„1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.
2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.“

Član 48.
[Tačnost podneska]

„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.“

Član 49.
[Rokovi]

„Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta...“

51. Što se tiče ispunjenja gore navedenih kriterijuma, Sud ocenjuje da su podnosioci zahteva ovlašćena strana, u smislu člana 113.7 Ustava; oni osporavaju ustavnost akta javnog organa, odnosno rešenje [AC. br. 2051/22] Apelacionog suda od 1. juna 2023. godine pošto su iskoristili sva pravna sredstva na raspolaganju, u skladu sa članom 113.7 Ustava i članom 47.2 Zakona; pojasnili su prava zagarantovana Ustavom, za koja navode da su im povređena, u skladu sa zahtevima iz člana 48. Zakona; i podneli su zahtev u zakonskom roku od 4 (četiri) meseca, kako propisuje član 49. Zakona.
52. Pored toga, Sud razmatra da li su podnosioci zahteva ispunili kriterijume prihvatljivosti propisane pravilom 34. [Kriterijumi prihvatljivosti] Poslovnika, odnosno potpravilom (2) pravila 34. Poslovnika, koje propisuje da:

Pravilo 34.
[Kriterijumi prihvatljivosti]

„(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim ako je zahtev očigledno neosnovan kada podnosilac/teljka zahteva nije dovoljno dokazao/la i potkrepio/la svoju tvrdnju.“
[...]

53. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao „očigledno neosnovan“ u celini ili samo u odnosu na neki konkretan navod koji zahtev može da sadrži. U tom smislu, bilo bi tačnije kada bi se o istima govorilo kao o „očigledno neosnovanim navodima“. Ovi poslednje pomenuti se na osnovu sudske prakse ESLJP-a mogu svrstati u četiri posebne grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi „četrtoog stepena“; (ii) navodi koje karakteriše „jasno iii očigledno odsustvo povrede“; (iii) „nepotkrepljeni ili neobrazloženi navodi“, onda kada se ispuni jedan od sledeća dva podkriterijuma: a) kada podnosilac zahteva prosto citira jednu ili nekoliko odredbi Konvencije ili Ustava, bez objašnjavanja načina kako su oni povređeni, osim ukoliko na osnovu činjenica i okolnosti slučaja se očigledno ne primećuje povreda Ustava ili EKLJP-a (vidi slučaj ESLJP-a [Trofimchuk protiv Ukrajine](#), br. 4241/03 odluka od 31. maja 2005. godine; takođe, vidi, [Baillard protiv Francuske](#), br. 6032/04 odluka od 25. septembra 2008. godine); i b) kada podnosilac zahteva ne podnese ili odbije da podnese materijalne dokaze, kojima bi podržao svoje navode (ovo posebno važi za odluke sudova ili drugih unutrašnjih organa), pored slučajeva kada postoje vanredne okolnosti koje su van njegove kontrole i koje ga/je ometaju da to učini (na

primer, kada administracija zatvora odbije da predstavi Sudu dokumenta iz dosijea nekog zatvorenika o kojem je reč ili ukoliko sam Sud ne odluči drugačije (vidi slučaj suda [KI166/20](#), podnosilac *Ministarstvo rada i socijalne zaštite*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. januara 2021. godine, stav 43), i na kraju (iv) „*haotični ili nategnuti navodi*“ (vidi slučajeve ESLJP-a [Kemmache protiv Francuske](#), br. 17621/91 presuda od 24. novembra 1994. godine, kategorija (i), [Juta Mentzen protiv Litvanije](#), br. 71074/01, odluka od 7. decembra 2004. godine, kategorija (ii) i [Trofimchuk protiv Ukrajine](#), br. 4241/03, kategorija (iii).

Ocena Suda u vezi sa navodima o povredi člana 31. Ustava u vezi sa stavom 1. člana 6. EKLJP-a

54. Podnosioci zahteva tvrde da odlukama redovnih sudova nije pravilno utvrđeno činjenično stanje - kada je utvrđeno da je izvršni postupak okončan u ovom predmetu.
- (i) *U vezi sa pogrešnim tumačenjem zakona*
55. Sud ponavlja da nije njegova dužnost da se bavi činjeničnim i zakonskim greškama koje su napravili redovni sudovi. U nadležnosti redovnih sudova je da sprovedu i tumače materijalno pravo. Sud se može umešati samo u slučajevima kada su odluke redovnih sudova donete “proizvoljno” ili su “očigledno neobrazložene”, povređujući tako ustavna prava podnosioca zahteva (slučajevi Suda [KI70/11](#), podnosilac *Faik Hima, Magbule Hima i Besart Hima*, rešenje o neprihvatljivosti od 12. decembra 2011. godine, stav 29-30; [KI06/17](#), podnosilac *L.G. i petoro drugih*, rešenje o neprihvatljivosti do 23. oktobra 2017. godine, stav 37; [KI122/16](#), podnosilac *Riza Dembogaj*, presuda od 30. maja 2018. godine, stav 57; [KI154/17](#) i [KI05/18](#), podnosilac *Basri Deva, Afërdita Deva i Društvo sa ograničenom odgovornošću “BARBAS”*, rešenje o neprihvatljivosti od 22. jula 2019. godine, stavovi 60-65; [KI70/20](#), podnosilac *Rasim Shabani i drugi*, rešenje o neprihvatljivosti od 7. oktobra 2021. godine, stavovi 69-74).
56. Navodi o pogrešnom tumačenju i primeni odredaba zakona od strane redovnih sudova odnose se na pitanja zakonitosti, a Sud ih ne može razmatrati zbog toga što nisu deo njegove nadležnosti (slučaj Suda [KI175/20](#), podnosilac *Kosovska agencija za privatizaciju*, rešenje o neprihvatljivosti od 26. marta 2021. godine, stav 42).
57. Sud podseća da su podnosioci zahteva podneli žalbu NNOCSK-u protiv UMIB-a, jer ovaj poslednje pomenuti nije realizovao njihove plate u skladu sa odlukama Vlade o povećanju osnovne plate u iznosu od 30 odsto, odnosno 25 odsto. NNOCSK je odlukom usvojio njihovu žalbu i obavezao je UMIB da donese upravni akt kojim bi povećao plate podnosiocima zahteva u skladu sa odlukama Vlade. Osnovni sud je dozvolio izvršenje odluke NNOCSK-a kao dokumenta sa izvršnim naslovom, a prema finansijskom veštačenju obavezao je UMIB da podnosiocima zahteva i nekim drugim zaposlenima isplati novčanu naknadu u iznosu od 76.264,65 (sedamdeset šest hiljada dvesta šezdeset četiri) evra, za period od 2016. godine, kada je podneta žalba, do 2017. godine, kada je sprovedena izvršna odluka. Osnovni sud je okončao izvršni postupak onog trenutka kada je od državnog trezora obavешten da je izvršena obaveza izvršenja prema utvrđenoj novčanoj vrednosti.
58. Podnosioci zahteva su ponovo podneli predlog za izvršenje odluke NNOCSK-a, za period od 2018. godine pa nadalje. Prema njihovim rečima, UMIB nije ispunio obavezu povećanja plate od 2018. godine, pa je stoga odluka NNOCSK-a i dalje bila važeća i imala izvršni naslov za izvršenje. Podnosioci zahteva ne poriču činjenicu da je prva odluka o izvršenju Osnovnog suda ispunjena u celini, ali tvrde da se radi o drugom periodu koji nije obuhvaćen prvom odlukom o izvršenju. S druge strane, UMIB je, kao dužnik,

istakao da je doneo unutrašnje uredbe o ujednačavanju ličnih primanja zaposlenih u administraciji i da podnosioci zahteva dobijaju uvećanu platu prema odlukama Vlade.

59. Sud primećuje da su Osnovni sud i Apelacioni sud odbili zahtev podnosioca zahteva za dozvoljavanje izvršenja odluke NNOCSK-a za period nakon 2018. godine pa nadalje. Redovni sudovi su obrazložili da je predmet okončan u trenutku kada je državni trezor ispunio novčanu obavezu na račune podnosioca zahteva. Redovni sudovi su isticali da su odluka NNOCSK-a i odluka Osnovnog suda o dozvoljavanju izvršenja, utvrđivale ko su poverilac i dužnik, vremenski period i visinu novčane naknade. Pošto je ova odluka izvršena u celini, nije bilo neke druge odluke za izvršenje. Redovni sudovi su naglasili da po stupanju na snagu uredbe o ujednačavanju ličnih primanja nije postojao predmet izvršnog postupka.
60. Na osnovu člana 27. [Podobnost izvršivog dokumenta] Zakona br. 04/L-139 o izvršnom postupku, izvršni dokument je podoban za izvršenje ako su na njemu naznačeni poverilac i dužnik, kao i predmet, sredstva, iznos i vreme ispunjenja obaveze. Član 43. [Rešenje o izvršenju i nalog o izvršenju] ovog zakona utvrđuje da u rešenju o izvršenju i nalogu za izvršenju treba da se prikažu dokument o izvršenju, poverilac i dužnik izvršenja, sredstvo i predmet izvršenja, kao i drugi potrebni podaci. Takođe, član 49. [Granice izvršenja] zakona utvrđuje da se izvršenje obavlja unutar granica određenih rešenjem o izvršenju ili nalogom za izvršenje. Sud primećuje da su odlukom Osnovnog suda o izvršenju utvrđeni: izvršni dokument (odluka NNOCSK-a), poverilac (podnosioci zahteva), dužnik (UMIB), vremenski period (2016-2017) i iznos novčane naknade 76.264,65 (sedamdeset šest hiljada dvesta šezdeset četiri evra) evra. Ovo rešenje je izvršeno u celini i to nije sporno.
61. Sud naglašava da ne postoji neka nova odluka o izvršenju Osnovnog suda koja se odnosi na predmet podnosioca zahteva, a koja nije izvršena. Nije u nadležnosti Suda da ocenjuje da li je UMIB usklađivao plate podnosioca zahteva prema odlukama Vlade i posle 2018. godine. Sud ne može da se upušta u tumačenja činjenica i zakona, jer su to uradili redovni sudovi. Sa svega napred navedenog, uočava se da je sprovedeni postupak u celini bio pravičan i da se ne može reći da su redovni sudovi odlučili na proizvoljan ili očigledno nerazuman način.
62. Sud utvrđuje da navodi podnosioca zahteva koji se odnose na pogrešno tumačenje zakona spadaju u *“nepotkrepljene ili neobrazložene”* navode i da se shodno tome proglašavaju očigledno neosnovanim.

(ii) U vezi sa divergencijama u sudskoj praksi
63. Podnosioci zahteva tvrde da su Osnovni i Apelacioni sud drugačije odlučili u nekoliko drugih predmeta, uprkos činjenici da su ti predmeti bili identični kao njihov predmet. Prema navodima podnosioca zahteva, nedoslednost redovnih sudova predstavlja diskriminaciju i naštetila je njihovim pravima.
64. Podnosioci zahteva se pozivaju na pet rešenja Osnovnog suda, i to: [CP. br. 26/2023] od 31. maja 2023. godine; [Cp. br. 135/20] od 15. aprila 2021. godine; [Cp. br. 59/2020] od 18. februara 2021. godine; [Cp. br. 61/20] od 9. marta 2020. godine; i [Cp. br. 58/20] od 15. aprila 2021. godine.
65. Podnosioci zahteva se pozivaju i na 2 rešenja Apelacionog suda, i to: [AC. br. 4038/21] od 17. novembra 2021. godine, kojim je odbijena žalba zbog toga što je podneta po isteku roka i potvrđeno rešenje [Cp. br. 61/20] Osnovnog suda od 9. marta 2020. godine; i [Ac. br. 5640/21] od 5. aprila 2023. godine, kojim je potvrđeno rešenje [Cp. br. 135/20] Osnovnog suda od 15. aprila 2021. godine.

66. Sud ponavlja da su divergencije u sudskim odlukama deo svakog pravosudnog sistema koji je izgrađen na nekoliko nivoa suđenja. Ove divergencije mogu nastati čak i unutar istog suda. Zapravo, ove razlike u sudskim odlukama ne predstavljaju kršenje EKLJP-a (predmet ESLJP-a [Pinto protiv Portugala](#), br. 39005/04, presuda od 20. maja 2008. godine, stav 41). Uloga Vrhovnog suda je da reši sukobe razlika u sudskoj praksi (predmet ESLJP-a [Beian protiv Rumunije](#), br. 30658/05, presuda od 6. decembra 2007. godine, stav 37). Ne može se smatrati da postoji razlika kada je činjenično stanje slučajeva različito (predmet ESLJP-a [Erol Ucar protiv Turske](#), br. 12960/05, odluka od 29. septembra 2009. godine).
67. Sud ponavlja da na osnovu prakse ESLJP-a i Suda, nije njegova funkcija da upoređuje različite odluke redovnih sudova. Podnosioci zahteva, kada pokreću pitanje divergencije odluka redovnih sudova, moraju da podnesu argumente u pogledu činjenične i pravne sličnosti slučajeva za koje tvrde da su ih redovni sudovi različito rešavali. Činjenične i pravne okolnosti slučajeva podnosioca zahteva moraju biti identične slučajevima na koje se podnosilac zahteva poziva (slučaj Suda [KI175/20](#), podnosilac *Kosovska agencija za privatizaciju*, rešenje o neprihvatljivosti od 26. marta 2021. godine, stavovi 61-63; [KI42/17](#), podnosilac *Kushtrim Ibraj*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. decembra 2017. godine, stavovi 33-41; [KI29/17](#), podnosilac *Adem Zhegrova*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. septembra 2017. godine, stavovi 47-51; [KI142/15](#), podnosilac *Habib Makiqi*, rešenje o neprihvatljivosti od 14. septembra 2016. godine, stav 39).
68. Na osnovu prakse ESLJP-a, Sud ponavlja da se ocena divergencije u sudskoj praksi zasniva na tri glavna kriterijuma: (i) da li su navodne protivrečnosti sudske prakse „duboke i dugoročne“; (ii) da li postoje mehanizmi za rešavanje dotične divergencije; (iii) da li su ovi mehanizmi efikasno sprovedeni (slučaj Suda [KI116/21](#), podnosilac *Sali Rexhepi*, presuda od 19. jula 2022. godine, stav 42; [KI78/21](#), podnosilac *Raiffeisen Bank Kosovo*, gore citiran, stav 94; [KI87/18](#), podnosilac *IF „Skadeforsikring“*, citiran iznad, stav 67; predmet ESLJP-a [Grkokatolička župa Lupeni i drugi protiv Rumunije](#), br. 76943/11, presuda od 29. novembra 2016. godine, stav 116). Kada se praksa divergentnih odluka odvija u okviru najvišeg sudskog organa, onda tako nešto predstavlja povredu principa pravne sigurnosti, koji je jedan od osnovnih principa vladavine prava (predmet ESLJP-a [Beian protiv Rumunije](#), citiran gore, stav 39).
69. Sud je našao ustavnu povredu zbog divergencije u sudskoj praksi, u slučajevima kada je Vrhovni sud odlučio drugačije u potpuno identičnim slučajevima, na štetu podnosioca zahteva. Sud je istakao da je dužnost Vrhovnog suda, kao najvišeg sudskog organa, da vodi računa o svojoj sudskoj praksi, kako bi izbegao pravnu nesigurnost i da poveća poverenje javnosti u sprovođenje pravde (slučajevi Suda [KI89/13](#), podnositeljka *Arbresha Januzi*, presuda od 12. marta 2014. godine, stavovi 52-62; [KI133/20](#), podnosilac *Raiffeisen Bank Kosovo J.S.C.*, presuda od 30. marta 2022. godine, stavovi 168-170; [KI78/21](#), podnosilac *Raiffeisen Bank Kosovo J.S.C.*, presuda od 30. marta 2022. godine, stav 140; [KI87/18](#), podnosilac *„IF Skadeforsikring“*, presuda od 27. februara 2019. godine, stavovi 82-88; [KI35/18](#), podnosilac *„Bayerische Versicherungsverband“*, presuda od 11. decembra 2019. godine, stavovi 109-111).
70. Kada su u pitanju rešenja Osnovnog suda na koja se pozivaju podnosioci zahteva, Sud primećuje da su činjenične okolnosti gore navedenih slučajeva slične okolnostima slučaja podnosioca zahteva. U gore navedenim slučajevima, Osnovni sud je odlučio da se odluka NNOCSK-a, kojom je priznato pravo radnicima UMIB-a na povećanje plate, trebalo da bude izvršena i od 2018. godine pa nadalje, zbog toga što je finansijski veštak ocenio da uredba o ujednačavanju plata radnika UMIB-a nije uključila povećanje plata prema vladinim odlukama i da je i dalje postojala finansijska obaveza UMIB-a prema njegovim radnicima. U međuvremenu, u slučaju podnosioca zahteva, Osnovni sud je

odbio predlog za izvršenje odluke NNOCSK-a od 2018. godine naovamo, uz obrazloženje da je odluka NNOCSK-a izvršena, a uredba o ujednačavanju plata radnika je tretirala pitanje povećanja plata podnosiocima zahteva.

71. Očigledno je da je Osnovni sud doneo različite odluke o sličnim slučajevima. Međutim, Osnovni sud je prvostepeni sud, a u izvršnom postupku najviša instanca je Apelacioni sud. Drugim rečima, odluke Osnovnog suda na koje se pozivaju podnosioci zahteva nisu pravosnažne. Sud ne zna da li su te odluke prošle filter Apelacionog suda i postale konačne.
72. U vezi sa odlukama Apelacionog suda na koje se pozivaju podnosioci zahteva, Sud primećuje da je u jednom slučaju Apelacioni sud potvrdio odluku Osnovnog suda - kojom je dozvoljeno izvršenje odluke NNOCSK-a i od 2018. godine pa nadalje, dok je u predmetu podnosilaca zahteva odlučio drugačije. Međutim, Sud ponavlja da se ne može utvrditi nedoslednost u sudskoj praksi upoređivanjem samo 2 (dva) predmeta, čak i ako isti mogu biti kontradiktorni (slučaj Suda [KI102/22](#), podnosilac *Faton Aliu*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. aprila 2023. godine, stav 59).
73. Sud utvrđuje da navodi podnosilaca zahteva koji se odnose na nedoslednost sudske prakse, spadaju u "nepotkrepljene ili neobrazložene" navode i da se shodno tome odbijaju kao očigledno neosnovani.

Povodom ostalih navoda

74. Sud primećuje da podnosioci zahteva navode i povredu članova 21, 53. i 56. Ustava. Međutim, Sud ponavlja da samo pominjanje članova Ustava i članova instrumenata ili konvencija koji su direktno primenljivi u pravnom poretku Republike Kosovo ili njihovo povezivanje sa nekim drugim članom Ustava ne znači automatski i povredu tih članova, ako se dodatno ne argumentuje i razradi kako je i zašto došlo do njihove povrede. Sud je dosledno naglašavao da samo pominjanje i pozivanje na članove Ustava i EKLJP, kao i na druge međunarodne instrumente, nije dovoljno da se izgradi argumentovana tvrdnja o ustavnoj povredi. Kada se tvrde povrede prava zagarantovanih Ustavom, podnosioci zahteva moraju da osiguraju obrazložene navode i ubedljive argumente (vidi, u ovom kontekstu, slučajeve Suda: [KI175/20](#), podnosilac *Kosovska agencija za privatizaciju*, rešenje o neprihvatljivosti od 22. aprila 2021. godine, stav 81; i od nedavno slučaj [KI04/21](#), podnositeljka *Nexhmije Makolli*, rešenje o neprihvatljivosti od 11. maja 2021. godine, stavovi 38-39).
75. Prema tome, Sud utvrđuje da se navodi podnosilaca zahteva o povredi gore navedenih članova, moraju proglasiti očigledno neosnovanim na ustavnim osnovama.
76. Shodno tome, zahtev podnosilaca zahteva je u skladu sa pravilom 34 (2) Poslovnika neprihvatljiv.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.1. i 113.7. Ustava, članovima 20. i 47. Zakona i pravilima 34 (2) i 48 (1) (b) Poslovnika, dana 29. aprila 2024. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama i da isto, u skladu sa članom 20.4 Zakona, objavi u Službenom listu;
- III. Ovo rešenje stupa na snagu danom objavljivanja u Službenom listu, u skladu sa stavom 5. člana 20. Zakona.

Sudija izvestilac

Bajram Ljatifi

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani

